

камъ звънела, той звънти: ти глѣдашъ удрянѣе то, и слушашъ гласа. Отъ тѣзи кое става понапрѣдъ удрянѣе то ли или гласъ а?

С. Удрянѣе то.

От. Кога се запали огънь въ собж тѣ, тогава става топлинѣ въ кѫщи. Кое е понапредио огънь а или топлинѣ тѣ?

С. Първо трѣба да се запали огънь въ собж тѣ, и послѣ да стане топлинѣ.

От. Кога се запали тюкюръ, тогава осѣщашь миришмѣ тѣ му. Тюкурдъ а ли се пали понапрѣдъ а послѣ го миришишь?

С. Първо шюкюръ а се пали а послѣ азъ го миришмѣ.

От. Изрядно се обади. Зато глѣдашъ, че нѣщо си става понапрѣдъ отъ друго, и че едно послѣдва другото. Кога то една вѣщъ прави за да стане другъ тѣ, тогава първата се назва причина, а втората слѣдствиѣ; или послѣдка: кога чукамъ звѣнецъ а, тогава чукањето прави гласа. Зато чукањето се назва причина, а гласъ а слѣдствиѣ. Кога гори огънь а въ собж тѣ, тогава става топлина въ кѫщи. Щеше ли да се стопли кѫщъ тѣ, ако не горѣше огънь въ собж тѣ?

С. Не, но щеше да остане студена.

От. Ето огънѧ а въ собж тѣ прави да стане топло въ кѫщи. Зато огънѧ е причинѣ тѣ, а топлината е слѣдствиѣ то. Още ако зема това огниво и съ него ударѣжъ този крѣмъкъ, тогава що видишъ?

С. Глѣдамъ искры.

От. Отъ що сгавятъ искры тѣ?

С. Отъ огниво то.

От. Не чедо: зашо, ако оставиъкъ огниво то вѣзъ стола или ако държъ само въ рѣкъ тѣ си тогава пуша ли искры?

С. Не, тогава не пуша,